

SKUDE FRYSERI AS
Postboks 50
4297 SKUDENESHAVN

Kontakt saksbehandler
Susanne Eltervaag, 51568903

Svar - Karmøy 57/4, 57/651, 57/445, 57/22 tiltak mudring båt sprengning sjø Skudeneshavn Nesagapet - Skude Fryseri AS

Statsforvalteren i Rogaland gir Skude Fryseri AS tillatelse på visse vilkår til mudring og dumping i Sundstø, ved eiendom med g/b.nr. 57/4, 57/651, 57/445, 57/22 i Karmøy kommune. Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11 jf. § 16.

Vilkårene står på side 12-14.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 28.06.2021 om tillatelse til utslipp til sjø i forbindelse med mudring og sprengning i sjø ved eiendom med gnr./bnr. 57/4, 651, 445 og 22 i Skudeneshavn, Karmøy kommune. Søknaden ble endret den 28.09.2023, med ytterligere opplysninger av 28.09.2023, og siste endring av 18.10.2023.

Søknad

Petter J. Rasmussen AS søker på vegne av Skude Fryseri AS om mudring og sprengning i sjø.

Formålet med tiltaket er å sikre tilstrekkelig seilingsdybde og bredde for fiskerfartøyer med leveranser til Skude Fryseri AS. (Figur 1). I Nesagapet er det tidligere mudret, men det er lokalt for grunt og seilingsbredden for smal.

Det søkes om å gjennomføre følgende tiltak i sjø:

- Mudring av 9350 ± 1870 m³ løsmasser fra lekter, ca. ned til kote -9,35
- Sprengning av fast fjell i særøstlig ende av Nesagapet

Berørt sjøbunnsareal er $11\,500 \pm 1150$ m².

Figur 1 – Skisse av tiltaksområdet. Figur er hentet fra søknaden.

Beskrivelse av arbeidene

Mudringsarbeider er planlagt utført fra lekter. Skjellsand skal om mulig gjenbrukes i lokale sandstrender.

Varighet

Tiltaket vil måtte skje over flere år, av hensyn til reguleringsbestemmelser. Ønsket oppstart er november 2023, med arbeid frem til årsskiftet. Resterende arbeider foreslås utført i periodene 16.09.2024-31.12.2024, og muligens 16.09.2025-31.12.2025.

Metode

Utdyping vil foregå med bruk av gravemaskin og borerigg på lekter. Massene lastes videre med gravemaskin, til transportkjøretøy på kai for videre deponering i lokalt steinbrudd, eller til godkjent depot for eventuelle forurensede masser.

Ved sprengning vil det ifølge søknaden settes krav til forsiktig sprengning og rystelsesbegrensning som skal dokumenteres overholdt ved rystelsesmålinger ved nærmeste mest rystelsesømfintlige bygninger/konstruksjoner.

Planlagte avbøtende tiltak

Søker har vurdert ulike avbøtende tiltak. Søker er ikke kjent med at spesielle historiske forurensningskilder utover at det har vært ferjekai nord-vest i området.

Tidsbegrensning

Søker planlegger å gjennomføre tiltaket i september/november til desember, hvor livet i havet er mest mulig i ro og hvor påvirkning på naturmangfoldet blir minst mulig. Det vises i søknaden til bestemmelser i gjeldende detaljreguleringsplan og at Miljødirektoratets sin generelle anbefaling er å unngå tiltak i sjø i perioden 15. mai til 15. september.

Partikkelbarriere

Siltgardin og boblegardin er vurdert av søker, som skriver at det vil være utfordrende å få en slik barriere vil være til å fungere på en tilfredsstillende måte. Det vil kreves en stor og kostbar siltgardin for å dekke områdene med ålegress. Tilsvarende utfordring gjelder også for boblegardin. Det vises til at avstand til en liten og middels stor forekomst av ålegras er henholdsvis 60 og 180 meter. Søker ber om at tiltaket kan gjennomføres uten vilkår om partikkelbarriere.

Overvåking av partikkelspredning

I søknaden legges det til grunn at det skal etableres turbiditetsmålere for å overvåke og avdekke partikkelspredning. Loggerne vil settes ut en uke før arbeidene starter for å måle naturlig turbiditet. Målere skal ha en strategisk plassering ut ifra strømretninger og kjente ålegraslokalitetene. Ved overskridelse varsles entreprenør og byggherre på SMS. Arbeidene må da stanses og ikke gjenopptas før turbiditeten er nede på et normalt nivå igjen. Data skal overføres daglig til en nettside som alle involverte har tilgang til.

Sedimentfeller

Søker foreslår at det skal brukes sedimentfeller for å fange opp partikler i spredning. Det vises til at metoden kan benyttes for å vurdere i hvilken grad det foregår partikkelspredning og tilførsel av ny forurensning via partikkeltransport. På den måten kan tiltakshaver evaluere effekten av tiltakene. Ved endte arbeider kan innholdet av sedimentert materiale overføres til prøveglass for forsendelse til

laboratorium. Prøvene kan analyseres for innhold av forurensning og resultatene klassifiseres i henhold til grenseverdier for sediment i veileder M-608.

Håndtering av masser

Muddermasser fra tiltaket skal ifølge søknaden leveres til godkjent mottak dersom noe tilsier at det er forurensning i massene. Rene masser skal leveres til entreprenørens godkjente massetipp eller gjenvinnes i egnede formål. Søker ønsket i søknad av 28.09.2023 å dumpe eventuelle skjellsandholdige masser utenfor tiltaksområdet, men har i siste versjon av søknaden foreslått at slike masser kan gjenvinnes i egnede formål, f.eks. lokale sandstrender.

Sjøbunnsforhold

Søker opplyser om at området som skal utdypes ligger i den allerede etablerte innseilingen til Skudeneshavn og at tiltaksområdet ved normal vannstand har dybde i sjø fra 6-9 meters dyp. Videre skriver søker at området i hovedsak består av grov stein og i mindre grad av finpartikler og skjellsand.

Søker opplyser om at det ligger både høyspent, vann- og avløpsledning, samt inntaksledning for kjølevann som går til Skude Fryseri, i området. Det er opprettet dialog med Fagne AS angående avtale vedrørende høyspentkabler, og vil bli opprettet kontakt med Karmøy kommune for å ivareta utfordringer med vann- og avløpsledninger i anleggsperioden.

Tilgrensende eiendommer

Tiltaket vil, ifølge søknad, kunne påvirke eiendommer med gnr./bnr. 46/40, og 57/ 2, 15, 16, 18, 486, 549 og 549. For øvrige eiendommer er det uregulert eller annet arealformål mellom eiendom og tiltaksområde. Eierne av 46/40 ble nabovarslet i 2021 og hadde ingen merknader.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd.

Opprinnelig ble det søkt om rammetillatelse for tiltaket i oktober 2021 med begrunnelse at det var i tråd med kommuneplanens arealdel. Karmøy kommune skrev i uttale til høring av søknad om tiltak i sjø at kommunen måtte vurdere om tiltakets omfang og konsekvenser ville kreve en plan, etter plan- og bygningsloven. Karmøy kommune godkjente bestemmelser for *Detaljregulering for innseiling Skudeneshavn, Nesagapet til Skude fryseri* (PlanID 1149_1035) den 19.06.2023. Statsforvalteren vurderer på denne bakgrunn at tiltaket er planavklart.

Avklaring med kulturminnemyndighet

En marinarkeologisk undersøkelse har blitt gjennomført i tiltaksområdet¹. Det ble gjort løsfunn av keramikk og glass. Funnene er ikke gjort i kulturlag eller bevart kontekst, og har derfor relativt lav kulturhistorisk verdi. Enkelte av løsfunnene er tatt med og vil muligens bli brukt ved formidlingsarbeid. Stavanger maritime museum hadde på denne bakgrunn ingen merknader til detaljregulering av området. Det vises til at dersom det under arbeidet oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet (for eksempel vrakdel, fiskefelle, keramikk, bearbejdet flint, glass, krittpeper eller annet), må arbeidene straks stanses og kulturminnemyndighetene varsles, jf. lov om kulturminner § 8 og § 14. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt.

---

¹ Bjørkeland, T., «Karmøy kommune: Utdypning ved innseiling og kaianlegg ved Skudeneshavn, Skude Fryseri AS, gnr 57 bnr, 4, 651, 445 og 22», Stavanger Maritime Museum, rapport 2021.

Offentlig høring

Statsforvalteren skal som hovedregel forhåndsvarsle berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, eller andre som kan bli særlig berørt før vedtak treffes, slik at disse har anledning til å uttale seg, jf. forurensningsforskriften §§ 36-6 til 36-8.

Opprinnelig søknad om mudring og sprengning i sjø ble lagt ut til offentlig høring i august-september 2021. Saken også ble publisert i Haugesunds avis.

Statsforvalteren mottok tre (3) uttalelse til høringen. Innholdet i disse er i det følgende oppsummert.

Stavanger Maritime Museum

Stavanger Maritime Museum (MUST) opplyste i e-post av 06.08.2021 at kulturminnemyndighet i brev av 07.07.2021 har sendt krav om potensialvurdering i tiltaksområdet, og at budsjett er bekreftet av tiltakshaver.

I epost av 15.10.2023 og 08.11.2021 opplyste MUST at undersøkelser var planlagt til november 2021, og ble i epost av 03.12.2021 bekreftet gjennomført 10.11.2021. På bakgrunn av undersøkelsene skriver MUST i uttale av 28.06.2022 at kulturminnemyndighet ikke har merknader til gjennomføring av tiltaket.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet skriver i uttale av 26.08.2021 at det er skjellsand av viktig verdi i tiltaksområdet, samt tareskog, modellert ålegras og gytefelt for lysing i nærheten, samt at utøves et generelt fiske med garn, line mv. i området. Det vises til Fiskeridirektoratets kartløsning² for nærmere detaljer.

Videre poengterer Fiskeridirektoratet at det er liten tvil om at inngrep som mudring og sprenging i sjø vil kunne ha svært negative konsekvenser, særlig i tiltaksområdet, og at det vil påvirke produktiviteten i skjellsandområder. Det er generelt sett god grunn til å være skeptisk til slike tiltak, og i alle fall påse at de ikke skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse. Fiskeridirektoratet anmoder om at det ved slike tiltak iverksette avbøtende tiltak av hensyn til undervannsvegetasjon, egg, larver og tidlige stadier av fisk og skalldyr samt fisk og skalldyr som gyter, beiter og lever i grunne sjøområder, som vil være følsomme ovenfor støy, vibrasjoner, partikkelutslipp, oppvirvlet masse og forurensning, og det er viktig at de tilbys best mulig miljøforhold og livsbetingelser.

Fiskeridirektoratet anbefaler at alle planlagte inngrep eller aktiviteter som kan påvirke livet i sjøen, søkes lokalisert dit, og når, de gjør minst mulig skade. I utgangspunktet frarådes tiltak som kan påvirke produktive gruntvannsområder negativt. De ser det som svært negativt om viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter slippes ut eller spres i naturmiljøet. Fiskeridirektoratet uttaler videre at det må stilles strenge krav til å redusere konsekvenser som er skadelig for naturmiljøet. Spesielt har miljøfarlige stoffer negative konsekvenser for gyte- og oppvekstområder, for marine organismer og for fiskeriene i utslippenes influensområder. Viktige stikkord som trekkes frem er mattrygghet og helse.

Fiskeridirektoratet konkluderer med at dersom det gis tillatelse til mudring og sprenging, må tiltaket gjennomføres på en så skånsom måte som mulig, og med strenge krav til gjennomførelsen av arbeidene, slik at omkringliggende miljø påvirkes i så liten negativ grad som mulig. De skriver at det må gjøres tiltak for å hindre spredning av partikler og forurensning samt effekten av sprenging og

---

² <https://kart.fiskeridir.no/plan>

trykkbølger. Særlig støyende og omfattende arbeider bør ifølge Fiskeridirektoratet foregå i høst/vinterhalvåret når livet i sjøen er mest i ro, og sannsynligheten for å gjøre skade på naturmiljøet er minst. Det vises til at lysingens mest intense gyteperiode likevel er sommer-høst, og at tiltak derfor bør holde seg til planlagt varighet, som i henhold til opprinnelig søknad var desember 2021/primo januar 2022, samt å unngå juni-oktober 2022. Avslutningsvis vises det til at forurensede masser må tas opp på land og deponeres på godkjent område.

Karmøy kommune

Kommunen skriver i uttale av 24.09.2021 at tiltaket er ikke behandlet etter plan- og bygningsloven. Tiltaksområdet er i kommunedelplan til avsatt til ferdsel. Tiltaksområdet er ellers uregulert, og kommunen vil vurdere om tiltakets omfang og konsekvenser vil kreve en plan etter plan- og bygningsloven.

Det vises også til at tiltaksområdet ikke undersøkt for forekomster av ålegras, og hvilken betydning denne antas å ha. Kommunen mener det er viktig å ha kjennskap til hvilken verdi naturområdet i sjø har før det blir gitt godkjenning til tiltak, slik at man kan begrense skader på viktig natur. Det må av den grunn gjøre marinbiologiske undersøkelser av de modellerte områdene for skjellsand og ålegras, samt vurdere verdien av tareskog. Kommunen skriver videre at det bør gjøres en vurdering av hvilket område som vil bli berørt utover tiltaksområde, da spesielt med tanke på forurensing av partikler eller gamle synder.

Kommunen viser også til at forurensningssituasjonen i havnebassenget i Skudeneshavn er uavklart, men det er grunn til å tro at det er områder med forurensede sedimenter i tiltaksområdet. Forurensningssituasjonen må ifølge kommunen avklares før det kan settes i gang med sprenging og mudring, da det ikke er ønskelig med spredning av forurensede sedimenter. Videre mener kommunen også at det bør gjøres en avklaring på om strømningsforholdene påvirkes og at dette kan medføre videre spredning av forurensede masser.

Kommunen viser til at tiltaksområdet ligger delvis i tilknytning til boligområde som må tas hensyn til, da spesielt med tanke på støy, men også forhold som lys og tilgjengelighet for allmenheten i arbeidsperioden. Det bør også vurderes hvilken påvirkning tiltaket har på private kaier langs tiltaksområdet, og hvilke konsekvenser tiltaket vil ha for kommunal kai. Kommunen har vært i dialog med Karmsund havn i forbindelse med høring av søknad som sprenging og mudring i sjø. Kommunen visert til at Karmsund havnevesen opplyser om at de er usikre på bunnforholdene ved den kommunale kaien. Det kan foreligge en reell risiko for skader på kai, ved mudring i nærheten av kai. Videre opplyser de til kommunen at de vil kreve en dykker rapport som beskriver konsekvenser for kai i forkant av arbeid i sjø, da spesielt med tanke på om tiltaket kan medføre utglidninger, utvasking eller annet som får konsekvenser. Karmsund havn må også varsles i forkant av arbeid slik at fartøy ved kai kan fjernes.

Karmøy kommune konkluderer med at konsekvensene av tiltaket er dårlig belyst, og at flere forhold burde vært utredet og undersøkt i forkant av høring av søknad om mudring og sprenging i sjø. Dette gjelder blant annet naturmangfold i sjø, forurenset sedimenter og endringer i strømningsforhold. Kommunen ber Statsforvalteren om å kreve undersøkelser før videre saksbehandling. Kommunen ber også Statsforvalteren om å avvente videre saksbehandling til tiltakshaver har tatt kontakt med kommunen for å starte opp behandling etter plan- og bygningsloven. Dette for å samkjøre eventuelt undersøkelser og utredninger som vil være nødvendig for behandling etter både forurensningsloven og plan- og bygningsloven.

Oppfølging av kommunal uttale

På bakgrunn av uttalen skrev Statsforvalteren i brev av 07.10.2021 at det var behov for en vurdering av behov for planavklaring i kommunen samt undersøkelse av tiltaksområdet. I endring av søknad om tillatelse etter forurensningsloven har søker lagt ved bestemmelser i vedtatt detaljreguleringsplan, samt rapport for gjennomførte undersøkelser i tiltaksområdet.

Kunnskapsgrunnlag

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten *Boknafjorden* (moderat eksponert kyst)³. Vannforekomsten er klassifisert med *god* økologisk tilstand og *undefinert* kjemisk tilstand, og er registrert som påvirket i *liten* grad av punktutslipp fra renseanlegg og diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett.

Naturmangfold

Marine naturverdier

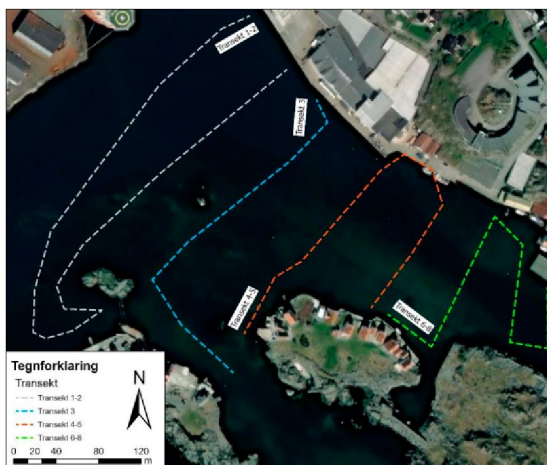
Ifølge Temakart Rogaland er hele tiltaksområdet modellert med skjellsand (*Skudesneshavn*), som har verdi som *viktig*. Det er også registrert en *svært viktig* større tareskogforekomst (*Karmøy*) og modellert ålegras ca. 200 m i luftlinje fra tiltaksområdet.

Marin natur i tiltaksområdet ble undersøkt i felt den 26.11.2021⁴ (**Figur 2**). Det ble ikke observert ålegras i verken tiltaksområdet eller tilgrensede områder i november 2021, men med forbehold om at biomassen vil være størst på sommeren og at de fleste bladene reduseres eller dør ut om vinteren. Det ble ikke observert stortare, hvilket er registrert i offentlige databaser. Det ble derimot observert sukkertare i et begrenset område. Sukkertaren fremsto å være i *god* tilstand, men forekom stort sett som spredte individer og mindre klynger på stein/fjell, rundt skjær og langs land. Skjellsand ble observert i varierende grad gjennom hele undersøkelsesområdet.

Ytterligere undersøkelser ble gjennomført den 25.08.2022⁵, og hadde som formål å avdekke forekomster av ålegress i vekstsesongen (mai-september). Det ble lagt opp åtte videotransekter (**Figur 3**), og drop-kamera ble benyttet for å undersøke sjøbunnen. Ålegress ble observert i to transekter.

Figur 2 - Oversikt områder undersøkt med ROV i november 2021.

Figur 3 - Avgrensing av ålegressforekomster. Figur er hentet fra rapport (COWI 2022)

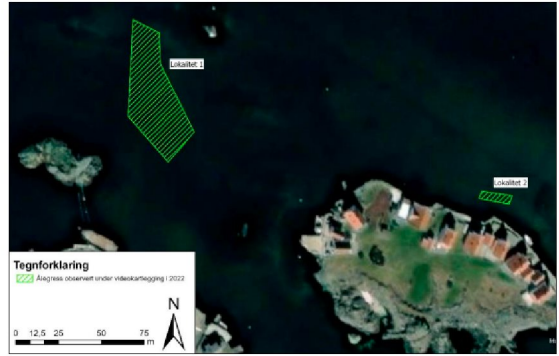
³ Vann-nett: Boknafjorden (0242031500-C). <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0242031500-C>

⁴ Notat: «Miljøteknisk undersøkelse i sjø - Skudeneshavn», COWI AS, 31.01.2022

⁵ «Marin miljøundersøkelse i Skudeneshavn - Karmøy», COWI AS, 16.09.2022.

Ved bruk av ROVen sin GPS, ble disse avgrenset og loggført (**Figur 4**). Lokaltet 1 (180 meter fra tiltaksområdet) ble avgrenset til å være ca. 1700 m², og fremsto som en sammenhengende eng, samt jevnt over tett og frodig med høye friske skudd og lite begroing. Lokaltet 2 (ca. 60 meter fra tiltaksområdet) ble estimert til ca. 90 m². Engen fremsto som en middels tett og noe flekkvis eng med friske middels høye skudd og lite begroing.

Figur 4 - Avgrensing av ålegressforekomster.

Fugl

Ved tiltaksområdet er det gjort observasjoner av de nær truede fugleartene fiskemåke, ærfugl, havelle, stær og ansvarsartene havørn, gråtrost, toppskarv og svartbak, samt de trua fugleartene hettemåke, makrellterne, krykkje og sanglerke. I Artsobservasjoner er det i tillegg registrert observasjoner av havsule og skjærpipelerke.

Fisk

Ifølge Fiskeridirektoratets kartdatabase ligger tiltaksområde nær (ca. 20 m i luftlinje) et gytefelt for lysing.

Fremmede arter

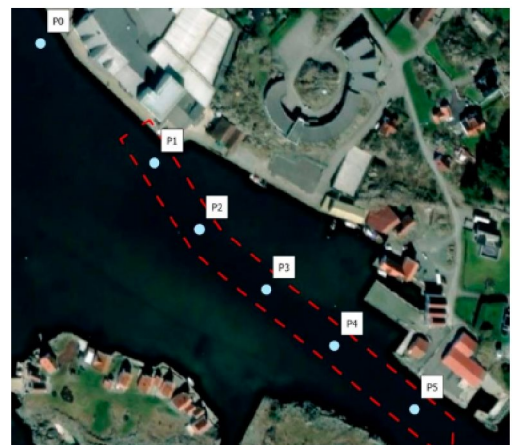
Det har blitt funnet havnespy i Haugesund havnebasseng og nordvestsiden av Karmøy. Arten har stort invasjonspotensiale og høy økologisk effekt. Det ble derimot ikke påvist havnespy i Skudeneshavn under undersøkelser i tiltaksområdet⁵. For undersøkelsen av havnespy ble det i tillegg til videotransekter utført punktvis undersøkelser med undervanns-ROV langs kaien, parallelt med tiltaksområdet.

Forurensing

Ved mudring og utfylling i sjø er det fare for oppvirvling av forurensning og finstoff fra utfyllingsmassene.

Forurensete sedimenter

I forbindelse med søknad om tiltak i sjø har det blitt utført en miljøteknisk undersøkelse for å undersøke forureningsgraden i sedimentene⁴ (**Figur 5**). Arbeidet ble utført den 26.11.2021 og i henhold til Miljødirektoratets veileder M-409. Prøvetakingen var preget av mange tomme grabber og det var generelt mye stein, grov grus/sand, skjellrester og en del skjellsand. Med unntak av PAH-forbindelsen antracen, PCB7 og TBT, ble alle analyseverdier klassifisert til tilstandsklasse (TK) 1 eller 2. Prøvestasjon P0 hadde flest parametere med høye verdier; TK 4 for TBT, og TK 3 for antracen og sum PCB7. I P1-P4 ble det påvist TBT i TK 3 og i P5 ble det påvist både antracen og TBT i TK 3. Konsulenten skriver at overskridelsen av grenseverdien mellom TK 2 og 3 for PAH-forbindelsen antracen, TBT og sum PCB7 resulterer i at sedimentene ikke kan friskmeldes og mudrede masser må leveres til godkjent mottak.

Figur 5 - Prøvestasjoner i undersøkelsesområdet. Figur er hentet fra rapport (COWI 2022)

Geotekniske grunnundersøkelser

I forbindelse med bygging av ny kai nord-vest for eksisterende kai til Skude Fryser i 2020 ble det foretatt geotekniske grunnundersøkelser området⁶. Det ble foretatt fjellkontrollboringer og påvist grunt til fjell i deler av i utdypingsområdet. Hvor det bare er løsmasser var utdypningshøyden så lav at det var vurdert å ikke representere stabilitetsproblem.

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Myndighet for behandling etter forurensningsloven

Statsforvalteren er delegert myndighet for fourensing i sjø og vassdrag uavhengig av om mudring foretas fra skip eller fra land, jf. forurensningsforskriften kapittel 22 og rundskriv T-3/12.

Mudring og dumping fra skip er regulert i forurensningsforskriften kapittel 22. Hovedregelen er at all mudring, dumping og plassering av materiale fra skip er forbudt dersom det ikke foreligger tillatelse fra Statsforvalteren i medhold av § 22-6. Tiltak som utføres fra land, men som fører til forurensninger som ellers ville vært forbudt etter forurensningsloven § 7, reguleres gjennom en tillatelse etter forurensningsloven § 11, med nærmere vilkår etter § 16.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller, dersom dette ikke finnes, på føre-var-prinsippet. Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomstene i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren har i saken vurdert forurensningsspørsmål knyttet til gjennomføring av tiltaket.

---

⁶ Rapport «Kuvika, Skudeneshavn», Multiconsult AS, 23.1.2019, dokumentkode 10215695-RIG-RAP-001

Vurdering etter vannforskriften

I henhold til målene i vannforskriften § 4 jf. §§ 8-12 skal vannforekomster beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Gjennomføring av tiltaket vil medføre partikkelspredning og spredning av forurensede sedimenter som følge av nedsetting av sprengning og mudring fra lekter i sjø. Økologisk tilstand i vannforekomsten er *god*. Tiltaket vil være begrenset i tid og omfang. Statsforvalteren vurderer at gjennomføring av tiltaket på vilkår satt i utslippstillatelsen ikke vil medføre en risiko for at tiltaket påvirker vannforskriften som helhet i negativ retning. Vi vurderer at vannforskriften § 12 ikke er til hinder for å gi tillatelse til tiltaket.

Vurdering av naturmangfold

Marine naturverdier

Økte partikkelkonsentrasjoner kan ha negative konsekvenser for marint liv og deres habitat. Det kan blant annet føre til tildekking av oppvekst og gyteområder, samt redusere tilgang på lys og næring. Havforskningsinstituttet (HI) viser til at ålegress har stor betydning for flere fiskearter langs kysten⁷. Ved ødeleggelse av slike habitater oppstår det større avstand mellom disse habitatene, og avstanden blir dermed stor for flere arter, hvilket kan medføre mindre robuste bestander.

I vår vurdering har vi lagt til grunn at det er kartlagt to ålegressforekomster nær tiltaksområdet. Søker har bedt om at tiltaket kan gjennomføres uten bruk av partikkelbarriere, men at tiltaket skal gjennomføres på høst/vinter, når livet i havet er mest mulig i ro. Vi setter likevel vilkår om gjennomføringstidspunkt, av føre-var hensyn, jf. naturmangfoldloven § 9. Søker har også foreslått at det skal benyttes turbiditetsmålere under arbeidene, og at arbeidene vil midlertidig stanse opp dersom tiltaket medfører høy partikkelspredning. Videre er det også foreslått bruk av sedimentfeller ved ålegressforekomstene. Konsulenten har i rapport⁵ foreslått at det ved innhenting av sedimentfeller gjøres en ny inspeksjon av ålegressforekomstene. Statsforvalteren vurderer ut ifra føre-var-hensyn at det skal gjennomføres en slik inspeksjon etter at tiltak i sjø er avsluttet. Vurdering av avbøtende tiltak kommer frem i neste avsnitt («Spredning av forurensning»).

Fremmede arter – havnespy

Tiltakshaver har en aktsomhetsplikt for å unngå spredning av denne fremmede arten, jf. forskrift om fremmede organismer § 18. Masser som potensielt inneholder havnespy må ikke brukes til utfylling i sjø.

Spredning av forurensning

Spredning av finstoff

Mudring og sprengning i sjø kan medføre en oppvirvling og spredning av forurensende sedimenter og finstoff, hvilket kan ha en negativ påvirkning på det marine miljøet. Finstoff fra sprengstein er spesielt skadelig for fisk og filtrerende organismer, da disse partiklene er skarpe og lettere kan feste seg til og gjøre skade på gjeller. I tillegg er det potensiale for at finstoff slammer til nærliggende natur.

Tiltaket vil trolig ikke bidra til at forurensede sedimenter spres, ettersom prøvetaking i tiltaksområdet tilsier at innhold i sedimentene i hovedsak tilsvarer TK 1-2, med unntak av TBT i TK 3 ved P1-P4 og antracen og TBT i TK 3 ved P5. Videre har vi lagt vekt på at det i tiltaksområdet er en del grove

---

⁷ Havforskningsinstituttet - Ålegress «binder» fiskebestandene på kysten sammen
<https://www.hi.no/hi/nyheter/2022/mars/alegress-binder-fiskebestandene-pa-kysten-sammen>

sedimenter og hardbunn. Spredning av sedimenter vil på denne bakgrunn med liten sannsynlighet forringe nye områder. Suspendering av finstoff i vannsøylen vil derimot ha en negativ påvirkning på vannlevende organismer, og kan også dekke over vegetasjon i sjø dersom det avsettes på nye områder.

Avbøtende tiltak

Søker har foreslått flere avbøtende tiltak, deriblant begrensning av arbeidstid, utsetting av sedimentfeller og måling av turbiditet. Statsforvalteren vurderer at det på bakgrunn av tiltakets omfang, tidsbruk og karakter er nødvendig å stille krav om tiltak for å forhindre negativ påvirkning til nærliggende marin natur. Forurensning som følge av arbeidende i sjø vil være midlertidig og spredning av partikler vil sannsynligvis være begrenset. Videre har vi vurdert om det skal stilles vilkår om etablering av partikkelbarriere for arbeidene i sjø. I vår vurdering har vi lagt til grunn arbeidenes omfang, periode for gjennomføring, sedimenter i tiltaksområdet og kostnader knyttet til etablering av partikkelbarriere, veid opp mot effekten av et slikt avbøtende tiltak. Vi har på denne bakgrunn kommet til at arbeidene kan gjennomføres uten bruk av partikkelbarriere.

Som vilkår for tillatelsen stilles det vilkår til at

- arbeidene skal utføres på et tidspunkt på året hvor livet i havet er relativt rolig
- det legges ut sedimentfeller ved ålegressforekomster
- turbiditet skal måles kontinuerlig under arbeidene

Etter gjennomført tiltak skal sedimentfeller samles inn det skal gjøres en vurdering av partikkelspredning fra arbeidene og effekt av tiltakene. En redegjørelse skal sendes til Statsforvaltaren som del av sluttrapportering. Prøvene analyseres for innhold av forurensning og resultatene klassifiseres iht. grenseverdier for sediment i veileder M-608. Når det gjelder målestasjoner for turbiditet presiserer vi at disse må etableres i en egnet avstand fra aktiviteter som medfører oppvirvling av finstoff. Det kan forekomme oppvirvling også utenfor selve mudringsområdet. For eksempel kan forekomme oppvirvling ved manøvrering av lekter. Det må derfor beregnes tilstrekkelig plass for lekter å snu og manøvrere under arbeidene, uten at dette medfører at referansestasjonen slår ut på forhøyet turbiditet.

Støy og rystelser

Støy og rystelser i forbindelse med arbeidet vil kunne være forstyrrende både for marint liv og for fugler og andre arter som holder til i området. Sprengningsarbeider i sjø vil medføre støy og rystelser med lang rekkevidde i vann. Fugler vil antagelig trekke bort fra området så lenge arbeidet pågår. Særlig støyende arbeider, som sprengningsarbeider bør ikke foregå i hekkeperiode for fugl (april-september). Området har et svært viktig fugleliv, og grenser til det eneste hekkeområde for krykkje i Rogaland. Det er svært viktig at arbeidene ikke fører til en forringelse av hekkeområdet. I tillegg til å være et viktig område for hekkende fugl, er det også et viktig overvintringsområde for en rekke fuglearter. Arbeid må begrenses så godt som mulig for å ivareta naturmangfoldet i tilknytning til området. Søker har av hensyn til livet i havet foreslått at arbeidene skal gjennomføres i september til desember, og tar dermed hensyn til hekkende og overvintrende fugl i den mest sårbare perioden. Av hensyn til naboer settes det også vilkår om at sprengningsarbeider skal gjennomføres innenfor vanlig arbeidstid.

Spredning av nitrogenforbindelser

Tiltaket vil kunne medføre utslipp av oppløst nitrogen som følge av nitrogenforbindelser i sprengstoffet. Tilførsel av nitrogenforbindelser kan medføre kjemiske endringer i sjøen, noe som kan

bidra til lokal algeoppblomstring og eutrofierende forhold. Det kommer ikke frem av søknad om sprengningsarbeid vil pågå over flere perioder. Vi vurderer at det på bakgrunn av tiltakets omfang og tidspunkt for gjennomføring er liten sannsynlighet for eutrofi i resipienten.

Spredning av plast

Sprengningsarbeider medfører risiko for at plast fra tennledninger, koblingsblokker og foringsrør kommer på avveie. Plast brytes svært sakte ned, og vil isteden fragmenteres til mikroplast. Det knyttet bekymring til effektene plast (spesielt mikro- og nanoplast) har på miljøet. Plast-partikler kan lett tas opp av organismer og entre næringskjeden. Effektene av dette er ikke fullstendig kartlagt. Mikroplast, og plastforurensning generelt, må begrenses og bekjempes. Dette er i tråd med FNs bærekraftsmål 14, livet i havet, som fremmer ivaretagelse av bærekraftig marine økosystemer på en måte som fremmer bærekraftig utvikling. Det settes krav om at det ved sprengningsarbeidene må brukes elektroniske tennere som synker, samt opprettes en rutine for effektiv oppsamling og loggføring av eventuelt plastavfall fra arbeidene.

Utslipp av olje

Olje- og hydraulikkforurensning fra anleggsmaskiner kan forekomme i forbindelse med arbeidet. Søker plikter å sørge for at entreprenør har en beredskapsplan for å håndtere eventuelle uhellsutslipp.

Samlet miljøpåvirkning

Vi anser kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å treffe vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Formålet med vilkårene i denne tillatelsen er å begrense tiltaket sin påvirkning utover dette området. Arbeidene i Nesagapet vil medføre midlertidig oppvirvling og spredning av forurensede sedimenter, finstoff, m.m. i sjø. Konsekvenser av gjennomføring av tiltaket kan være midlertidig forringelse av tiltaksområdet. Ved gjennomføring av arbeidene på vilkår satt i utslippstillatelsen forventes det ikke at tiltaket vil medføre en varig forringelse på naturmangfold eller økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomsten. På bakgrunn av arbeidenes omfang, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Statsforvalteren at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil være begrenset og midlertidig. Gjennomføring av tiltaket slik beskrevet i søknad og vilkår utgjør en akseptabel risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljøet som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Statsforvalteren har gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidet, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidet.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli midlertidig påvirket. Tiltaket er avgrenset i tid, at forurensning fra gjennomføring av tiltaket vil være begrenset i omfang. Statsforvalteren finner derfor å kunne gi tillatelse til mudring og sprengning i sjø ved eiendom gnr./bnr. 54/4, 651, 445 og 722 i Karmøy kommune, på visse vilkår.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av naturmangfold eller miljøstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår. Tillatelsen gis på grunnlag av opplysninger i søknaden av

28.06.2021, med endring av 28.09.2023 og 18.10.2023, og opplysninger kommet frem under behandling av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Statsforvalteren i Rogaland på visse vilkår tillatelse til Skude Fryser AS, til arbeider i sjø i Nesagapet, eiendommer med gnr./bnr. 54/4, 651, 445 og 722 i Karmøy kommune. Tillatelsen omfatter mudring av 9350±1870 m³ løsmasser fra lekter, ca. ned til kote -9,35 og sprengning av fast fjell i særøstlig ende av Nesagapet. Sjøbunnsområde som berøres utgjør ca. 11 500±1150 m².

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

Generelle vilkår

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
2. Tiltakshaver er ansvarlig for å gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidet i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidet, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Støy fra arbeidet og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i gjeldende Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442; Klima- og miljødepartementet).
5. Arbeider i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø. Arbeidet skal utføres på en så skånsom måte som mulig.
6. Arbeider i sjø er kun tillatt i perioden 1. september- 31. desember.
7. Tillatelsen er fylldig frem til 31.12.2025.

Sprengningsarbeider

8. Sprengningsarbeid må gjennomføres innenfor vanlig arbeidstid, 07:00-19:00 mandag-fredag, og lørdag 08:00-15:00.
9. Tiltakshaver skal sikre at utfyllingsområde overvåkes visuelt for flytende plastavfall, og at dette samles effektivt under tiltaket.

Mudringsarbeid

10. Overskuddsmasser skal leveres til godkjent mottak eller gjenvinnes jf. forurensningsloven § 32 første ledd. Kun rene overskuddsmasser kan gjenvinnes.
11. Det skal utføres turbiditetsmålinger på minst to stasjoner utenfor tiltaksområdet for å forhindre nedslamming av natur. Grenseverdi er 10 FTU/NTU over referanseverdi. Arbeidene skal stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres dersom grenseverdier overskrides utover en periode på 30 minutter.

Dersom overskridelsene skyldes arbeidene, kan arbeidene ikke starte opp igjen før turbiditeten er nede på stabile nivåer under grenseverdien.

Rapportering

12. Før anleggsarbeidene starter, skal tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet medfører akutt forurensning til vann, grunn og luft. Beredskapsplanen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer. Beredskapsplanen oversendes til Statsforvalteren før oppstart av arbeidet.
13. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Statsforvalteren varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
14. Når arbeid i sjø er avsluttet skal en kort melding sendes til Statsforvalteren innen 8 uker, der samtlige resultater fra arbeidet presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt.

Rapporten skal minst inneholde:

- en oppsummering av gjennomført tiltak og eventuelle avvik fra planlagt arbeid med begrunnelse
- mengde og type masse som er mudret
- dokumentasjon på hvor masse er levert

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeid i sjø i Nesagapet isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i tillatelsen medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. forurensningsloven § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar søker fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til sfropost@statsforvalteren.no.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om nye tillatelser, endringer i eksisterende tillatelser og kontroller i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i

forurensningsforskriften. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader uavhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken.

Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndigheten i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Arbeidet med tillatelsen er vurdert til å tilsvare gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Tiltakshaver skal derfor betale et gebyr på **kr. 37 400,-**.

Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Susanne Eltervaag
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

PETTER J. RASMUSSEN AS
Rogaland fylkeskommune
Museum Stavanger
Fiskeridirektoratet, region sør
Karmøy kommune

Diktervegen 8
Postboks 130
Muségata 16
Postboks 185 sentrum
Postboks 167

5538 HAUGESUND
4001 Stavanger
4010 STAVANGER
5804 Bergen
4291 KOPERVIK